

Chiny, Indie i azjatycka Wielka Gra. Kolejne dni Szkoły Letniej Teologii Politycznej za nami

Ostatnie dwa dni Szkoły Letniej w Tyńcu upłynęły pod znakiem polityki niemieckiej, europejskich wartości w kontekście wojny w Ukrainie oraz geopolitycznej układanki w Azji. Przyglądaliśmy się tym zagadnieniom wraz z wybitnymi badaczami: dr Anną Kwiatkowską z Ośrodka Studiów Wschodnich, jednym z założycieli Teologii Politycznej prof. Markiem Cichockim, dr Marcinem Przychodniakiem z Polskiego Instytutu Spraw Międzynarodowych oraz prof. Kłodkowskim – wykładowcą na Uniwersytecie Jagiellońskim i byłym ambasadorem RP w Indiach.

Dr Kwiatkowska zarysowała w swoim wystąpieniu najważniejsze zagadnienia z minionych 16 lat rządów Angeli Merkel. Wyłonił się z tej opowieści obraz stabilności, dużego rozwoju gospodarczego i minimalnego bezrobocia. Równocześnie jednak ekspertka zwróciła uwagę na brak należytej transformacji energetycznej oraz cyfrowej. Zaznaczyła również, że Merkel nie przygotowała Niemców na nadchodzące okoliczności zewnętrzne, w tym przede wszystkim wojnę z Rosją.

W dalszej części wykładu dr Kwiatkowska przeanalizowała obecną postawę Niemiec – wypowiedzi polityków pełne niespójności, asekuracji. Mówiła również o tzw. otwarciu nowej ery przez premiera Scholza i planowanych 2% wydatkach na obronność, w tym 100 mld.

euro przeznaczonych na Bundeswehrę. Jak zaznaczyła badaczka z Ośrodka Studiów Wschodnich, Niemcom zależy przede wszystkim na pokoju i stabilizacji. Uważają, że z mocarstwem atomowym nie da się wygrać, a w związku z tym konieczne będzie jakiegoś rodzaju „ułożenie się” z Rosją. Wskazała, że aby Niemcy zmieniły swoją politykę, musiałyby przejść swego rodzaju transformację tożsamościową i zrozumieć, że Ukraina ma szansę być wolna. Niestety, Niemcy nie traktują jej podmiotowo i wciąż nie rozliczyły się z przeszłością – aby prawdziwa zmiana mogła nastąpić konieczne jest zdaniem dr Kwiatkowskiej rozliczenie ostatnich 30 lat relacji z Rosją. Konieczne jest również oczywiście przekształcenie modelu gospodarczego.

Aby Niemcy zmieniły swoją politykę, musiałyby przejść swego rodzaju transformację tożsamościową i zrozumieć, że Ukraina ma szansę być wolna

Prof. Marek Cichocki zwrócił w swoim wykładzie z kolei uwagę na wątki związane ze sferą europejskich wartości. Przeciwstawił tę perspektywę

szablonom geopolitycznym, które nie uchwytyją istotnej części współczesnych realiów. Prof. Cichocki pokazywał, że Ukraina udowadnia swoją postawą żywotność wartości, które wydawać się mogły martwe w ramach logiki post oświeceniowej.

Przedwczoraj dobiegł również końca fascynujący cykl wykładów dr Pawła Milcarka z „Christianitas”, który przybliżył uczestnikom zagadnienia duchowości benedyktyńskiej i życia w zgodzie z regułą. Podsumowujące rozważania dr Milcarkę poświęcił kwestii dobrze

rozumianej, chrześcijańskiej pokory. Studenci mieli również okazję posłuchać historii naszej siedziby – Opactwa Benedyktynów w Tyńcu, które jest najstarszym klasztorem w Polsce. Ojciec Grzegorz Hawryłeczko OSB oprowadził nas po jego wnętrzach oraz malowniczych ogrodach. Całość dopełniło spotkanie z opatem Szymonem Hiżyckim OSB, który opowiadał o życiu tutejszych mnichów i radach, jakie św. Benedykt kieruje do braci.

Kolejny dzień poświęciliśmy z kolei refleksji nad relacjami między Chinami i Europą. Prof. Kłodkowski zarysował obraz mocarstwa atomowego, jakim są Indie. Zazaczył, że chcą one utrzymywać równy dystans wobec wszystkich państwa – dbają o dobre relacje zarówno z USA jak i z Rosją. Przybliżył również niezwykle pluralistyczny charakter tamtejszej kultury – w Indiach występują aż 22 języki. Mowa była także o olbrzymich nierównościach społecznych, a także o ich stosunku wobec podmiotów zewnętrznych. Jak wskazał prof. Kłodkowski, Indie nigdy nie wspierały demokracji na świecie. Zależy im wyłącznie na stabilności, która gwarantuje równowagę wewnątrz tego gigantycznego państwa.

Prof. Cichocki pokazywał, że Ukraina udowadnia swoją postawą żywotność wartości, które wydawać się mogły martwe w ramach logiki post oświeceniowej

Były ambasador RP w Indiach zauważył również, że Rosja złamała swoją inwazją na Ukrainę bardzo ważną dla Hindusów zasadę – zasadę suwerenności. Ich

celem jest zawsze zwyciężenie przeciwnika bez rozpoczynania wojny.

Premier Modi pragnie zbudować w Azji system sojuszy. Nie ma jednak wiecznych sojuszy – wieczne są interesy i ich obrona – podsumował Kłodkowski.

Dr Marcin Przychodniak analizował podczas wykładu relację między Chinami a Rosją przez wybuchem wojny w Ukrainie. Podkreślał, że obowiązujący sojusz dotyczył przede wszystkim elit, a nie społeczeństw. Mowa była o asymetryczności tej współpracy, przy jednoczesnej komplementarności interesów. Dr Przychodniak zwrócił również na dylematy stojące przed Chińską Republiką Ludową w związku ze wsparciem dla Rosji, sankcjach wtórnych oraz możliwym ataku na Tajwan. Na koniec swojego wystąpienia ekspert z Polskiego Instytutu Spraw Międzynarodowych zarysował możliwe scenariusze na przyszłość, które nie wykluczają nowej odsłony „zimnej wojny”.

Teologia Polityczna

Zdjęcia: Małgorzata Czajkowska

